

แนะนำหนังสือ Book Review

มิโชค ทองไสว

14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ

ผู้แต่ง ทิศนา แคมมณี ปีที่พิมพ์ 2557

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิมพ์ครั้งที่ 12

ผู้เขียนได้วิเคราะห์จำแนกแยกแยะวิธีสอนต่างๆ ด้วยประสบการณ์ในการสอนและการวิจัย เพื่อให้เห็นองค์ประกอบและขั้นตอนต่างๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะของวิธีสอนแต่ละวิธี ช่วยให้ครูผู้สอนเห็นความแตกต่างของวิธีสอนแต่ละวิธีอย่างชัดเจนและเห็นจุดเน้นของแต่ละวิธีที่จะนำไปใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียน สภาพแวดล้อม ตลอดจนเนื้อหาที่สอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

เนื้อหาในเล่มอธิบายถึงความหมายและองค์ประกอบสำคัญของวิธีการสอนที่ครูมักใช้กันเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่

วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) เป็นวิธีสอนที่อาศัยความสามารถของผู้สอนในการเรียบเรียงเนื้อหาสาระและการใช้เทคนิคในการถ่ายทอดเนื้อหาให้น่าสนใจ

วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เห็นสิ่งที่เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจและจดจำในเรื่องที่สาธิตได้ดีและนาน

วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment) เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้ผ่านกระบวนการต่างๆ ได้พิสูจน์ ทดสอบ และเห็นผลประจักษ์ด้วยตนเอง จึงเกิดการเรียนรู้ ได้ดี มีความเข้าใจ และจดจำการเรียนรู้นั้นได้นาน

วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) เป็นวิธีการสอนจากหลักการไปสู่ตัวอย่างย่อยๆ ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนจากการนำหลักการไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction) เป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนสรุปหลักการหรือแนวคิด จากตัวอย่างต่างๆ ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนได้คิด ได้ทำความเข้าใจด้วยตนเอง

วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ตรงในเรื่องที่เรียน ได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง ได้ใช้แหล่งชุมชนให้เป็น ประโยชน์ต่อการเรียนรู้

วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) เป็นวิธีสอนที่ช่วย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น

วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization) เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเห็น ภาพของเรื่องราวที่ต้องการเรียนรู้ ประจักษ์ชัดด้วยตาตนเอง ทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตขึ้นมา ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและจดจำได้นาน

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) การให้ผู้เรียนแสดงบทบาท สมมติ ก็เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะใช้บทบาทเป็นเครื่องมือในการดึงความรู้ลึกนึกคิด การรับรู้ เจตคติ หรืออคติต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้

วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) เป็นวิธีสอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและ เหตุผลที่หลากหลาย ช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้น

วิธีสอนโดยใช้เกมส์ (Game) การใช้เกมส์อยู่ที่การเรียนรู้ทฤษฎีที่จะเอาชนะอุปสรรค เพื่อจะไปให้ถึงเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจจุดเน้นของการใช้เกมส์ในการสอนเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) การสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงที่สถานการณ์นั้นจำลองขึ้นมา ดังนั้นการอภิปรายจึงควรมุ่ง ประเด็นไปที่การเรียนรู้ความเป็นจริงว่า ในความเป็นจริง สถานการณ์ในเรื่องนั้นๆ เป็นอย่างไร และอะไรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้จากการเล่นของ ตนในสถานการณ์นั้น

วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และทราบผลการเรียนรู้ของตนทันทีที่เรียนจบ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดีหรือรักในการเรียนรู้

วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction) บทเรียนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถรวมทั้งตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ทันทีด้วยตนเอง

วิธีสอนนี้ เป็น 14 วิธีสอนที่ใช้อย่างแพร่หลาย ผู้เขียนได้อธิบายหลักการ ข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละวิธีให้ถูกต้องส่งผลให้ครูผู้สอนลดความคลาดเคลื่อนในด้านหลักการสอนและสามารถนำหลักการที่ถูกต้องไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

การอ่านให้เก่ง

ผู้แต่ง ณอมวงศ์ สยามอมรรตผล ปีที่พิมพ์ 2555

สำนักพิมพ์กระดาศสา พิมพ์ครั้งที่ 16

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของมนุษย์ที่ใช้เพื่อการเรียนรู้และการทำงานเนื่องจากความรู้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ล้วนถูกบันทึกในรูปแบบเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีสิ่งที่ต้องอ่านมากมายในขณะนี้เวลาจำกัด หนังสือการอ่านให้เก่งเป็นหนังสือเล่มแรกในประเทศไทยที่แนะนำวิธีอ่านให้เป็นและอ่านให้เก่งที่ยังคงเป็นหลักการที่ใช้ได้ผลดีมาตลอดระยะเวลา 20 ปี และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้เคยตีพิมพ์แจกโรงเรียนทุกระดับห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้อ่านนำมาใช้เป็นคู่มือในการสร้างนิสัยรักการอ่านตลอดจนใช้เรียนรู้พัฒนาทักษะการอ่านให้คล่องแคล่ว

หนังสือเล่มนี้ ช่วยแนะนำผู้อ่านที่ปรารถนาจะอ่านเป็นและอ่านเก่ง ทั้งในการอ่านเพื่อศึกษาเล่าเรียน การทำงาน การดำเนินชีวิตช่วยการตัดสินใจและสร้างความก้าวหน้าหลักการวิธีในหนังสือเล่มนี้มีขั้นตอน 9 ขั้นตอนประกอบด้วย “มีสมองไวคิด ทำจิตให้แจ่มใส สนใจอ่านทุกหนังสือ อย่าถือ “ดิด” เป็นคัมภีร์ อย่าอ่านจื้เป็นคำๆ ฝึกการจำความย่อๆ รู้จักขอความช่วยเหลือ อ่านไม่เบื่อทุกวิชา ชีวิตมีค่าและประสบความสำเร็จ” ขั้นตอน 9 ขั้นนี้จะสร้างความเข้าใจในวิธีการอ่านข้อเขียนทุกรูปแบบ นำไปฝึกฝนจนเกิดความชำนาญช่วยให้สามารถอ่านได้รวดเร็ว จดจำและจับใจความสำคัญเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียน

นางสาวศรีไพร โชติจิรวัดนา เจ้าหน้าที่บริการการสารสนเทศ (บรรณารักษ์) คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330 อีเมล: sripraic@hotmail.com

